

BODOČNOST

ST. (No.) 3.

MILWAUKEE, WIS., 4. APRILA (APRIL) 1913.

VOL. I.

Denarni kralj Morgan mrtev.

Najprebrisanjši denarni mogotec sedanje dobe Amerikanec J. P. Morgan je je zadnji penedeljek umrl v Rimu. Kakor o najmojnejšem vladarju je vest o njegovi smrti zadela ves svet, zlasti denarne kroge. Cesarji in kralji so poslali izraz svojega sožalja rodbini umrlega. O Morganu se pač lahko reče da je bil v resnici kralj, samo, da tega imena ni imel. Bil je oseben prijatelj skoro z vsimi vladarji, kojih države so često, trkale na Morganova za pomoč. Morgan sam ni ravno najbogatejši, a njegova denarna moč je vseeno kontrolirala podjetja z deset milijardami kapitala. Njegovo osebnostno premoženje se ceni na blizu pol milijarde dolarjev. Njegovo, kakor tudi njegove firme Morgan & Co., je založene v devetintrideset največjih podjetij v Združenih državah. Med temi so številne banke, najmojnejši trusti, zavarovalne družbe itd. Morganova slava je dospela na vrhunec v krizi leta 1893, in po letu 1910. je postal prvi finansir na svetu. Višek moči pa je dosegel v krizi leta 1907, ko so bili njegovi najhujši nasprotniki prisiljeni ukloniti pred njegovo mogočnostjo, da niso hoteli, da jih kriza popolnoma uniči. kajti le Morgan je mogel rešiti. Njegova zmagaja je bila popolna.

Po tej svoji zmagi nad nasprotniki je začel polagoma svoja bremena prelagati na rame svojega sina, o katerem trdijo, da ima veliko očitovih sposobnosti. Ob zadnjem času je Morgan sam sedeloval le še pri najvažnejših poslih. Čutil je namreč, da mu pešajo moči in zato je hotel biti pripravljen na vse. Temu pametnemu koraku se ima Amerika zahvaliti, da njegova ni pustila za seboj hujskih posledic v ameriški industriji.

Meseca februarja se je Morgan zapotil v Egipt, da si ogleda ondi nove izkopsnine iz straril časov. Egipt mu je bil že od nekdanj priljubljen zahajališče, zato ga je hotel še enkrat obiskati. Toda to mu se ga je tu lotila bolezen, vsled česar se je moral vrniti v Rim, da bi se mu pozdravi, a mesto zdravja je dohitela smrt, kateri ni mogel uiti kljub svoji moči, slavi in bogatstvu. Star je bil blizu 76 let. Ljubil je razknošnost in slikarstvo, za katere je idajal več milijonov dolarjev. Njegova zbirka umetniških del je bila ena največjih na svetu. Njegova žena in stiri otroke. Njegovo truplo prepeljejo v Ameriko.

Združene države pripoznajo kitajsko republiko.

Predsednik Wilson je storil vse potrebne korake, da Združene države pripoznajo kitajsko republiko. To je s tem pokazal, da ima kitajski narod več smisla za ljudske pravice, kakor ga je pa imel bivši predsednik Taft, ki ki je odločil, da kitajski narod priznaje pravice ki-

tajskemu narodu do večje svobode. Če pomislimo, da se ravno ameriški narod ob vsaki priliki trka po prsni sklicujoč se na svojo svobodo, potem bi moralo biti naravno, je isti narod v prvi v to poklican, da varuje in povspesuje tudi svobodo drugih narodov. Zato si Združene države ne moreje šteti v čast, da so toliko časa zavlačevale pripoznanje nove vlade v kitajskem narodu. Združene države so se stem postavile na stališče nazadnjaške in barbarske Rusije in avtokratske Japonske, ki sta skrivaj delovali na to, da se ne pripozna nove kitajske republike v nadi, da porabita prvo ugodno priliko ter kitajski narod zopet zašujnjata. Wilson pa ni samo priznal republike, temveč je izdal direkten poziv tudi na druge države, da čim prej pripoznajo novo vladno formo Kitajske. To pripoznanje bo zlasti ugodno uplivalo na veliko posojilo, katerega kitajska vlada nujno potrebuje za ureditev vladnih poslov in gospodarskih razmer.

Tri leta ječe za angleško sufragetko.

Voditeljica angleških sufragetk gospa Pankhurst je bila v Londonu obsojena na tri leta težke ječe, ker so jo porotniki spoznali za krivo, da je ščuvala na zlobno poškodovanje tuje lastnine. Največja kazen za tak prestopek je štirinajst let ječe, a sodišče je upoštevalo razne olajševalne okoliščine in jo obsodilo samo na tri. Pogume bojevnice za žensko volilno pravico obsodba ni dosti vznemirila. Izjavila se je, da se bo poslužila stradalnega štrajka in da hoč v kratkem časa priti iz ječe živa ali mrtva.

Ko so druge sufragetke zvedele obravnave, so takoj nasilja zopet obnovile. Porezale so več telefonskih in telegrafskih žic kot protest proti krivični obsodbi svoje voditeljice.

Bojevitost nemškega cesarja zopet zahteva od nemškega naroda ogromne denarne žrtve. Poleg rednih prispevkov za armado in mornarico v znesku 350 milijonov dolarjev, zahteva nemški cesar še posebnih doklad v militaristične svrhe v znesku 262 milijonov dolarjev. Povečati namreč hočejo armado za 100,000 vojakov. 110 socialističnih poslancev v nemškem državnem zboru tej zahtevi odločno nasprotuje, a ker so v manšini, bo ta zahteva proti volji sprejeta in nemški narod, ki že sedaj komaj diha pod reznosnimi davčnimi bremenami, bo z novimi davki obložen do skrajnosti. Dopis.

Oče in sin na električnem stolu.

Minuli teden sta bila v Richmond, Virginia, usmrčena na električnem stolu znana roparska voditelja oče in sin, Floyd in Claud Allen, ker sta svoj čas provzočila poboj v sodni dvorani, med katerim je bil ustreljen sodnik in več porotnikov.

Vsi na delo za Bodočnost.

DOPIS.

Cenjeni rojaki! — Namenil sem se napisati nekaj vrst o naši nasebini, za kar, kakor upam, mi bo dovoljen prostor v našem novem listu „Bodočnost“, ki bo nedvomno odstranila vse zapreke, ki so do sedaj ovirale večji in resničnejši napredek naše nasebine. Toda predno moremo ceniti vrednost lista v pravi meri, se mi zdi potrebno, da se spomnimo nazaj na preteklost, katera nam nudi toliko in tako dragih izkušenj.

Od kar se je naša slovenska nasebina začela zavedati svojega obstanka in svojih dolžnosti do sebe in do drugih narodnosti, med katerimi živi, se je začelo v vedno večji meri pojavljati hrepenenje po večji izobrazbi in popolnejšem napredku. Pri tem pa smo spoznali neovržno resnico, da je te naše želje samo tedaj mogoče uresničiti, ako se združimo, se skupno borimo in skupno učimo.

Prvo naše delo v tej smeri so bila naša podporni društva, katerih namen je olajšati naš življenjski položaj v času nesreče ter omiliti gorje našim dragim v slučaju naše smrti. Toda ta društva so imela za nas tudi drugo korist, namreč, da smo se začeli približje spoznavati, da smo postali složnejši ter zaupljivejši eden do drugega. Iz vsega tega so se pojavile nove potrebe, nove težnje, zlasti na polju izobrazbe. Zato smo si ustanovili razna izobraževalna društva, kakor pevška,, tamburaška, dramatična in nazadnje celo knjižnično in čitalnico. Ta izobraževalna društva so naši nasebini največ, pripomogla, da stoji danes nekako na prven mestu med drugimi slovenskimi nasebinami, raztresenimi širom Združenih držav. Vse to pa je delo milwauške nasebine v kratki dobi zadnjih 5-10 let. Kratka doba sicer, a za našo nasebino vendar tako pomembna. Iz življenja brezbriznosti, teme in starokopitnosti je začelo kliti življenje naprednosti in zanimanja za napredek na kulturnem, gospodarskem in političnem polju. Razredna zavest se je širila, kar dokazuje socialistični klub „Edinost“, ki se je ustanovil pred petimi leti in ki šteje danes nad sto članov.

Ali pri vsem tem nam je vedno nekaj manjkalo, oviralo nas je na poti našega napredka, manjkalo nam je orožja. Ne orožja, da bi se borili po militarističnih zakonih, ampak orožja, s katerim si bomo spolnili svojo izobrazbo in povspešili naš napredek, potom katerega se bomo lahko postavili v iste vrste z drugimi kulturnimi narodi ter bili v stanu živeti z duhom časa. To orožje, po katerem smo hrepeneli, katero smo si iz srca želeli, smo sedaj dosegli. Dobili smo svoj list, ki je začel izhajati v naši sredi, da izpolni naše želje; dobili smo list „Bodočnost“. „Bodočnost“ si ni mogla izbrati boljše poti kakor si jo je, namreč, da bo zastonala, agitirala in

priporočala vse, kar nam more pomagati do večje izobrazbe, ki je podlaga vseh vspehov na političnem in gospodarskem polju. Izpolnjene so sedaj naše želje, odstranjeni so sedaj zadržki, ki so nas do sedaj ovirali pri pri našem delu za povzdigo nasebine, list izhaja in vrši svojo nalogo. Sedaj je naša dolžnost, da dejansko pokažemo, da smo vredni tega orožja, da hočemo svoje želje imeti za vedno uresničene. Ali hočemo, da postaja to naše orožje vedno močnejše, vedno ostrejšo, ali pa naj bo naša brezbriznost vzrok, da to orožje zopet izgubimo?! Ali hočemo, da ta prekrojni list preneha izhajati? Ne, in nikakor ne! Zato pa naj gre vsak rojak na delo, da postavimo list na dobro finančno podlago, ki bo nam garantirala najboljše čtivo v listu „Bodočnost“. Slovenci v Milwaukee, v Wisconsinu in vseh Združenih državah, vsi razvidimo resnico, da je bodočnost za nas brez izobrazbe izgubljena in da je zato za nas neobhodno potrebno da storimo vse v svojih močeh, kar nam more prinesiti jasnejšo in vselejšo prihodnost. Podajmo se na delo za pridobivanje naročnikov za ta list, ki nam hoče pri tem pomagati! Apeliram tudi na vsa društva, da pri svojih sejah apelirajo na svoje člane za naročitev na ta koristni list, tako da bo imel ta list ob koncu meseca aprila nad 500 naročnikov. Ako mi storimo svojo dolžnost do „Bodočnosti“ smo lahko sigurni, da bo tudi ista storila svojo do nas, da bo branila naše interese, da bo nas učila, spodbujala ter nas navduševala za novo delo za prosep slovenskih nasebin; zlasti naše napredne milwauške nasebine, ter nam ustvarila bodočnost, katere bomo veseli mi, kakor tudi naša mladina!

S pozdravom

John Ermenc, 288 Grove st.

Dvajset deklet izginilo z vlaka.

Iz Chicago se poroča, da je med vožnjo iz New Yorka v Chicago izginilo iz izselniškega vlaka dvajset mladih deklet, od katerih nobena ne zna niti besedice angleško. Po narodnosti so Francozinje, Poljakinje, Danke in Norvežanke. Oblasti so mnenja, da so dekleta postala žrtve trgovcev z dekleti ter so zato odredile „najstrožje“ preiskave. Vprašanje je samo, če bodo imele kak vspeh; kajti vse dosedanje slične preiskave so bile le pesek v oči javnosti, a nedolžne žrtve so zavedno izginile v žrelo prostitucije. Na omenjenem izselniškem vlaku je bilo poleg deklet še kakih 130 drugih imigrantov.

BRALCEM NAZVANJE.

Cenjeni bralci naj upoštevajo, da se list sedaj tiska v poljski tiskarni, vsled česar je nemogoče odstraniti vse pogrške, ker stavci ne razumejo našega jezika. Upamo, da se v kratki bodočnosti vsi nedostatki odpravijo. UREDNIŠTVO.

Slov. župan na Willardu, Wis.

Na Willardu, Wis., je bil pri volitvah 1. aprila izvoljen za župana naš znani rojak Ignac Česnik z veliko večino. To je nedvomno prvi slučaj, da je Slovenec dosegel to čast v Ameriki.

Razven Česnika so bili izvoljeni tudi drugi rojaki, ki so kandidirali za kak urad. Ti so: Frank Francelj in Anton Zupančič za supervizorja, S. J. Legat za občinskega tajnika, Frank Perovšek za mirovnega sodnika, ter Josip Pekolj in Steve Plautz za občinska konstablerja.

Vodstvo nasebine je torej prišlo v slovenske roke, kar bo za tamkajšnje številne slovenske farmarje neizrecno velike važnosti. Njihove zahteve in potrebe se ne bodo zapostavljale za istimi drugih narodnosti, kakor se to dela uo drugih farmarskih nasebinah, kjer naši rojaki nimajo politične moči. To velja zlasti za grajanje novih potov.

Naši največji slovenski farmarski nasebini v Ameriki čestitamó na njeni zavednosti, ivoljenim rojakom pa želimo kar največ uspeha v prospeli in dobrobit slovenskih tamkajšnjih farmarjev.

Kaj Združene država še vse čaka?

Združene države čakajo še številne katastrofe, ki po svojih grozotah ne bodo prav nič zaostajale za onimi pri provodnjih v Ohio in Indiani ter za onimi divjajočega viharja v Omahi, tako prorokuje znana francoska vedeževalka madam de Thebes. Po njenem mnenju bodo naravne sile povzročile letošnjo leto Ameriki grozne katastrofe. Pravi, da jo stresa mraz, ako pomisli na grozo, ki čaka Združene države. Ko jo je neki ameriški poročevalec vprašal po vzrokih teh katastrof, je dejala, da so Združene države od leta 1910. prizorišče nenavadnega zemeljskega razvoja, ki pušča za seboj ogenj, viharje, provolnjo itd. To ima trajati do leta 1918. Svoje prerokovanje je končala: „Mesec september bo najbolj nevaren za Ameriko in vsakdo na tem delu zemlje naj bo pripravljen, da bo vsak čas lahko bežal pred povodnjivo, ognjem in viharji. V tem mesecu bo večina grozot posledica vetrov.

Madam de Thebes ima veliko proroške sposobnosti in se je že često uresničilo njeno prerokovanje, a imejmo zavest, da se gledé Amerike moti v svojih sanjah!

Ustavna konvencija za državo Wisconsin.

V državni zakonodaji je stavljen predlog, ki zahteva, da se pri jesenskih volitvah da na glasovanje zahteva po sklicanju ustavne konvencije za sprememitev konstitucije ali ustave za državo Wisconsin. Ta predlog je našel veliko odobravanja, ker sedanja ne odgovarja duhu časa. Sedanja konstitucija je v velikem obsegu že stara več desetletij in zabranjuje času primerne zakone.

BODOČNOST

Liist za izobrazbo in napredek slovenskih delavcev v Wisconsinu in po drugih državah Unije.

IZHAJA VSAK PETEK.

Naročnina:

Za Ameriko: Za celo leto...\$1.50
Za pol leta...\$0.75
Za četrt leta...\$0.40
Za Evropo: Za celo leto...\$2.00
Za pol leta...\$1.00
Za četrt leta...\$0.50

Vsa pisma in druge pošiljatve naj se naslovijo na:

BODOČNOST

322 Reed St., Milwaukee, Wis.

Urednik in izdajatelj:

LEO ZAKRAJŠEK.

BODOČNOST

(THE FUTURE)

Slovenian Weekly for Education and Progress.

Published every Friday at
322 Reed St., Milwaukee, Wis.

Advertising rates on agreement.

Knjižnice in ljudska izobrazba.

Knjižnice postajajo najvažnejši faktor na polju ljudske izobrazbe. V vsch modernih državah in narodih se trudijo kar najbolj mogoče razširiti in pomnožiti ljudske knjižnice, ki naj pomagajo razširiti med ljudstvo znanost, povzdigniti ljudstvo na kolikor mogoče višjo stopinjo omike. Da, lahko bi rekli, da nekateri narodi naračnost tekmujejo med seboj v tem oziru. Vzemimo si za vzgled našo novo domovino. Združene države. Vsako najmanjše mesto, da, skoro vsaka vas ima svojo lepo knjižnico. Vsa večja mesta pa potrosijo vsako leto naravnost velike svote v ta namen. Istotako je na Angleskem, kjer splošna ljudska izobrazba zavzema nekako prvo mesto med vsemi narodi na svetu. Za Anglijo prav nič ne zaostaja Francija. Znani ameriški pisatelj Carpenter piše v svoji knigi: „Europe“, da ima vsaka francoska vas svojo knjižnico in čitalnico, vsled česar se ni čuditi, da zavzema francoski narod tako odlično kulturno mesto. Častno mesto zavzema knjižništvo tudi na Danskem, Nemškem Švedskem in Norveškem, celo na Finskem. V reakcionarnejših državah, kjer se od strani vlade nič ne stori v prid ljudske izobrazbe, tam pa zavrednejše plasti ljudstva samega zastavljajo vse svoje moči, da si počasa, na političnem in gospodarskem privatnih knjižnic in čitalnic spopolnijo svoje znanje, kar jim omogočuje tekmovalje z duhom skenu polju. To velja zlasti za industrijsko delavstvo. In zgodovina zadnjih stideset let je priča, da so vsnehi tega delavstva plod podrobnega sistematičnega izobrazbevalnegadela več desetletij.

Izobrazba je prepoznoj izboljšanja gospodarskih pamer. Za to imamo dovolj dokazov vsak dan.

Kulturno najbolj zaostali delavci so najslabše plačani in najbolj izkoriščani, a kljub temu imajo ti najmanj smisla za izboljšanje svojega položaja. In zakaj to? Zato ker ti delavci niso duševno zadostno vzgojeni, da bi bili zmožni spoznati vzrok svoje bede in da bi bili v stam spoznati pot ki voli do izboljšanja. Mislijo si pač: mora že tako biti in ne drugače. Ako jim govoriš o njihovih krivicah in njihovih pravicah, se ti smejejo. Vse se jim zdi smešno neverjetno, zlagano. Vse to pa prihaja od tod, ker je njihovo obzorje svetovnega naziranja preozko. Vse njihovo dejanje in nehanje se viti okrog besede „jaz“ in tudi njihov „jaz“ ne sega dlje kot od sklede do ust.

Kdor si je zapisal na svoj program: Za slovenske delavce, ta se mora v prvi vrsti zavzeti za njihovo izobrazbo, ako hoče ostati zvest svojemu programu. V teh nezavednih ljudeh je treba najprej vzbuditi zanimanje in veselje do čitanja in čitanje jih bo navadilo misliti. Toda tega ne boš dosegel, ako prideš k njim s čtivom do katerega imajo globoko ukoreninjene predsodke, temveč z lahkim in zanimivim leposlovnim čtivom. Za dosego tega namena pa je najboljšo sredstvo knjižnica, kjer si vsak čitatelj lahko izbere, kar mu ugaja. Kako malo je bilo zanimanja med ameriškim Slovinci za to stvar, najjasnejše kaže to, da ima samo par naselbin svoje knjižnice in še izmed teh so nekatere zanemarjene.

Številna so izobrazevalna sredstva, ki jih ima ameriško ljudstvo

zlasti po večjih mestih na razpolago. Polek knjižnice so številni koncerti, predavanja, razstave, predstave, dnevno in ceno časopisje itd. Toda vse to je za ogromno večino nas brezpomembno zaradi neznanja anglesčine. Zato pa smo v tem oziru navezani sami nase. Od nas samih je odvisno, kako daleč naj se dvigne naš napredek, od katerega zavisi naša gospodarka povzdiga. Čitanje je edino sredstvo, ki nam more pomagati do tega cilja. Neovržna rešnica je da se med nami še vedno vse premalo važnosti polaga na čtivo, a v največ slučajih je vzrok pomanjkanje primerne čtiva. Naše časopisje je v splošnem preslabotno, da bi moglo nuditi veliko primerne čtiva, a knjigo so pa predrage, da bi si jin mogel delavec zadosti nabaviti. Ako se pa ustanove po naselbinah knjižnice, bo tej potrebi zadoščeno in vsak si bo lahko za nekaj centov na mesec prebral toliko knjig, kolikor jih bo hotel. Ista je s časopisi, katji posameznik si ne more naročiti.

Poedinec izmed nas ne more veliko storiti, če ima še tako lepe ideje in še toliko resne volje. Za ta princip se mora izobrazbo in napredek. Kaj pomaga stati stran od ljudi in zabavljati in zdihovati: „to ni prav pa ono ni prav; pa to bi moralo biti tako, in ono drugače. Treba je zavihati rokave in iti med ljudi pogumno na delo in vspehi na bodo izostali.

Iz Madisonu.

Za omejitev moči cerkvenih oblasti.

Poslanec Gorecki je vložil v državni zakonodaji predlog, da se omeji moč cerkvenih oblasti. Predlog namreč zahteva, da naj bo vsaka katoliška cerkvena občina v državi korporacija, koje odbor naj tvorijo: škof dotične škofije, generalni vikar, župnik fare ter štirje faranki neduhovniki. Te sledje štiri imajo po predlogu voliti farani izmed svoje srede. Glavni namen tega predloga je izročiti denarno vodstvo katoliških far v roke faranov samih.

Ko je prišel ta predlog v razpravo v odseku za državne zadeve, so prišli iz več krajev zastopniki Poljakov, da priporočijo sprejem tega predloga, oziroma da preprečijo njegov sprejem. Glavni zagovornik tega predloga je bil John Wedda, glavni pobjatelj pa Rev. B. Gorak. Med zagovorniki in pobjateljji se je vnela huda debata, med katero je često prišlo do osebnih napadov. Prvi so duhovnikom očitali, da farane preveč odbirajo ter da zlorablajo cerkveno premoženje, drugi so pa prvim očitali, da niso nikaki katoličami in da naj izstopijo iz cerkve, ako jim ni kaj povolji. Predsedatelj je moral često klicati obe stranki k redu.

Poslanec Gorecki je tudi stavil predlog, da naj ne bo dovoljeno prodajati v farnih šolah alkoholne pijače, češ, da se prav često dogajajo prilike, ko se otroci v teh šolah do nezavesti upijanijo. Rev. Gorak je tudi ta predlog pobijal, četuli je sam milwaški škof Messmer rekel, da je to dober

predlog. Zagovorniki tega predloga trdijo, da je imelo že sodišče opraviti s takimi slačaji in da v dokaz lahko pokažejo sodnijski protokol.

Za oba ta predloga je veliko zanimanja med poslanci, kakor med senatorji in prav mogoče je, da bodeta sprejeta.

ZANIMIVOSTI.

Strojno oralo ali drevo. — Ena izmed najnovejših iznajdb je drevo ali oralo, katero goni gasolinski stroj devetih konjskih sil. Vsa ta priprava se da primerjati s samokolnico (velbar), samo da ima ta dve kolesi. Stroj se nahaja med držajem. Kolesi inata dolge špice na obođu, kar onemogočuje drsnje. Ako zadene rezilo na korenino ali na kamen, voditelj stroj lahko dvigne, in zopet nazaj zastavi. Ta priprava se da porabiti tudi v druge svrhe, kakor, okopavanje, saden je koruze itd., treba je samo dotični del zamenjati s potrebnim instrumentom. Ta nova iznajdba bo nedvomno velike važnosti za malega farmarja, ki je do sedaj oral z živino.

Široko podzemsko reko so odkrili pri kopanju tunela skozi cote d'Or gorovje, na Francoskem. Delavci so si z največjo težavo rešili življenje.

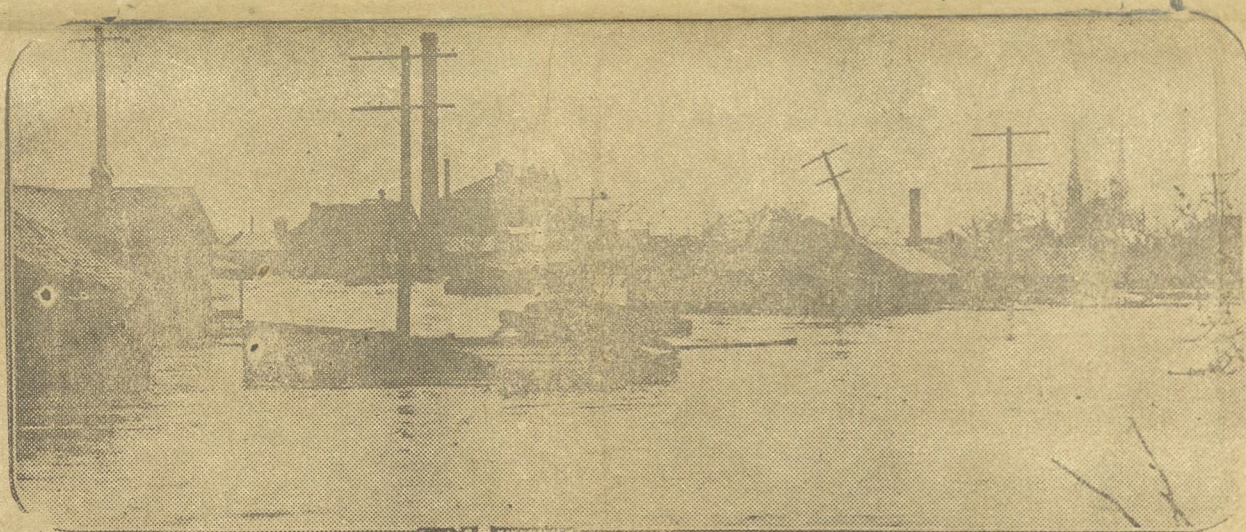
Gretje hiš z elektriko. Mesto Seattle, Wash., hoče potom svoje elektrarne greti hiši svojih meščanov na ta način, da se napravijo potrebne električne priprave pod vodnimi kotli ter pod posameznimi radiatorji w hišah onih, ki žele te vrste gretje. Električne priprave so tako narejene, da se električni tok sam prekine, kadar toplota dešeže zadostno stopinje. Kadar se pa temperatura zniža pod gotovo stopinjo, se pa električni tok zopet zveže. To zadevni strokovnjaki trdijo, da nudi tu prava zadostno toploto in da je cenejša kot premog.

Tri-centne in pol-centne novce dobimo v Združenih državah ako kongres odobri narejene vzorce. Posebnost teh dveh novcev obstoji v tem, da sta narejena iz niklja. Tri-centni novce je za spoznanje večji od pet-centnega. Da ga je pa lahko takoj spoznati od pet-centnega, so mu naredili luknjo v sredi. Splošno se sodi, da bo tri-centni novce imel to dobro posledico, da se bodo gotove stvari, ki se sedaj prodajajo po pet centow, prodajale po tri cente.

Neki jetnik v newyorski državi je čiči Sing Sing je izumil nov sistem tovornih avtomobilov, ki se sami izobrazijo tovora, kadar in kjer je treba. Prvi poskusi so tako izborno vspehi, da jih je newyorska mestna uprava takoj naročila večje število. Iznajdbo smatrajo za najpopolnejšo svoje vrste.

Načrte za moderno „Noetovo“ barko je izdelal nekdo „v“ državi Washington. Na tej barki bo prostor za popolen cirkus in meščarijo. Dolžina te ladje ima biti 535 čevljev in širina 80 čevljev. Toda krov ladje se lahko razširi toliko, da bo na krovu 300 čevljev dolg in 50 čevljev širok prostor za predstave, in poleg tega bo še prostora za okrog 7.700 gledalcev na straneh in na koncih. Ta ladja ima biti zgotovljena v najkrajšem času. Obiskala bo glavna svetovna pristanišča in leta 1915. se udeleži svetovne razstave v San Franciscu.

Prizori iz povodnij v Ohio.

Milwaukee in okolica.

Razgrajaci in pretepači so imeli svo dan zadnjo nedeljo. Menda jim je postalo dolg čas, ker že dlje časa ni bilo nobenega ravsa po naših salonih. Da zopet pokažejo svoje surovo junaštvo, so zadnjo soboto večer in v nedeljo začeli rogoviliti in v par slučajih je celo prišlo do pretepa, pri katerem je eden izmed njih celo nož rabil ter tako pokazal, da se še ni znebil starokrajske fantovske podivjanosti. Da niso bili drugi rojaki, ki so ponedolžnem prišli v dotiko s temi razgrajaci, bili pametnejši in treznejši, bi angleško časopisje v ponedeljek imelo poročati o krvavih pretepih slovenskih „forejnerjev“ in vsa naša naselbina bi bila po krivdi teh pijanih vročkrvnežev predmet splošnega zaničevanja in mržnje. Ugled, ki smo si ga zadnjih par let z velikim trudom pridobili, bi šel rakom zvižgat. Sicer je ta pretepaški in razgrajski „klub“ tako maloštevilen, da bi vse njegove člane lahko sešteli na prstih ene roke, jih je še vseeno dovolj, da spravijo ugled naselbine na tehtnico. Ako njihova sramotna korajža ne zadostuje, jim pa alkoholni duhovi pomagajo. Enaki „raufarski“ pohodi so v primeri z našim številom najredkejši, za kar gre priznanje neselbini, čas je, da popolnoma izgigneje iz naše srede. Za sedaj si pridržimo imena zase, a prihodnjic vse te junake priobčimo z imeni in vsakogar po zasluženju ožigosamo, in to brez vsakega pardona. To naj si zlasti prizadeti možakarji prav dobro zapomnijo. Upamo, da bo to enkrat za vselej pomagalo, in da postane divjaško početje stvar preteklosti.

Zelo važno razsodbo je izreklo vrhovno državno sodišče v Madisonu v zadevi mladoletnega rojaka John Pinoza, kateremu je stroj v Graftonu odtrgal prste na roki. Za to poškodbo so ponesrečeneu porotniki pripoznali odškodnino 1.000 dolarjev, toda kompanija je apelirala na vrhovno sodišče, češ, da je bil fant sam kriv, ker ni zadostj pazil, in da je zato določena odškodnina previsoka. Vrhovno sodišče pa je izreklo sodbo, da na podlagi odškodninskega zakona (compensation law) ne more biti noben delavec izpod 16 let kriv kriminalne nepaznosti, vsled česar ne more kompanija krivde izvracati na ponesrečena. Na podlagi te razsodbe, dobi John Pinoza pripoznanih mu tisoč dolarjev odškodnine. Za administratorja je bil v tem procesu določen znani rojak John Ermene. Denar se vsak čas lahko dobi.

\$500 odškodnine je sodišče pripoznalo rojaku Mike Bevenu. 289 Reed st., kateremu je pri ulivanju želaza pri Allis-Chalmers-u odšropilo nekaj železa v oko ter mu deloma poškodovalo vid. Ako se kompanija ne bo pritožila na višje sodišče, bo s tem končan dogotrajni proces.

V Canado so minulo nedeljo odpotovali tukajšnji rojaki: Math Setina, Frank Jager ter Anton Bučar. Namenjeni so bili vzeti homsted v državi Alberta, kjer sta vzela homstede tudi rojaka And. Makarovič in L. Rahner, ki sta pred nekaj tedni odšla tjakaj. Kakšni so homstedi in kje prav-

zprav so, še nista pisala, razven toliko, da se nahajajo kakih 13 milj severno od Athabascce, kar, kakor razvidno iz zemljevida, sega še visoko gori na sever. Upamo, da dobimo natančnejših poročil od njih, ko dospo na svoje novo domovališče, Math Setina je šel za sedaj samo na ogled in se v kratkem povrne.

Izid torkovih volitev.

Kakor že v zadnji številki omenjeno, so se minuli torek vršile volitve za šest sodnikov, za šest članov šolskega sveta ter par drugih uradov. Kakor pri nobenih sličnih volitvah, tako tudi pri teh ni bilo veliko zanimanja in še skoro dve tretine volilecy ni prišlo na volišče, četudi so te volitve velike važnosti za ljudstvo. Svoje kandidate so postavili strankarji in socialisti, za nekatera sodniška mesta je pa bil samo eden kandidat. Socialisti so izvoleli dva člana v šolski svet, v ostalih uradih so pa nestrancarji dobili večino. Poleg glasovanja za omenjene urade, so imeli volili odobriti ali zavreči izdajo bondov (denarnih obveznic) za šolske svrhe v znesku \$1,650,000, za kopališče v tretjem vardu pa \$75.000. Sprejeto je bilo oboje. — Kako malo zanimanja je bilo za te volitve kaže najjasnejše to, da se je letos udeležilo volitev 9.317 volicev manj kakor enakih volitev pred dvema letoma.

\$33.781 za Ohio in Indiana.

Tudi Milwaukee se je odzvalo apelu po pomoči za po povodnji prizadete v državah Ohio in Indiana. Nakolektala se je navedena svota, od katere je bilo poslanih v Ohio dvajset tisoč, ostalo pa v Indiana. Poleg denarja je bilo tudi obleke veliko poslano.

Kakor se rado zgodi ob enakih prilikah, so se tudi tu dobili sleparji, ki so hodili od hiše do hiše ter kolektali za ponesrečene, a so vresnici kolektali za svoj žep.

687 aretacij v marcu.

Poročilo policijskega načelnika izkazuje, daje bilo v mesecu marcu v Milwaukee aretiranih 610 moških in 77 žensk. Da je naše mesto mesto dobrih pijač priča to, da je bilo zaradi pijanosti aretiranih več ljudi kakor za vsak drug prestopek, namreč 139 moških in dvanajst žensk. Zaradi nedostojnega obnašanja je bilo aretiranih 106 moških in dvanajst žensk. Ostali so bili aretirani vsled vsakovrstnih drugih prestopkov.

Za 100 kron novih knjig je naročilo te dni iz Ljubljane „Slovensko delav. izobraževalno društvo“. To najbolje priča, da to prekornostno društvo vrlo napreduje. Nova naročitev bo že itak precej bogato knjižnico znatno spopolnila in nedvomno bo vsak rojak našel dovolj zanimivih knjig njeni zbirki. Kdor še ni član, naj takoj pristopi k temu nad vse koristnemu društvu. Knjigo se izposojujejo vsako sredo zvečer, ter vsako nedeljo dopoldne. Takoj v nedeljo pridite in se vpišite. Ne odlašajte več! 425 Virginia St.

Na stavko je stopilo predzadnji petek več delavcev pri avtomobilni tvrdki W. S. Seamon Co., 480 Virginia st., in sicer v odelku za vrata, ker so jim odtrgali pri kosu

25 centov. Ker si ni mogla kompanija drugače pomagati, jim je odtrgano zopet dovolila zadnji torek, dočim morajo oni delavci, ki niso šli na štrajk, delati za znižano plačo. Sicer se pa pri tem podjetju dogajajo prav čudne reči: delavce se priganja in šikanira prav po suženjsko. „Boss“ je baje celo rekel svojim „formanom“, da morajo imeti v eni roki bič, v drugi pa revolver. Lepo navodilo, kaj? V tem podjetju dela precej Slovencev in Hrvatov; tudi štrajka se jih je nekaj udeležilo.

Še nekaj. Prišlo nam je na uho, da je eden izmed slovenskih salunerjev nagovarjal ljudi, da naj ne gredo na „Naprej-vo“ veselico. Za sedaj stvar samo mimogrede omenimo kot svarilo, kajti, ako se to ponovi, ne bomo molčali, temveč bomo dotičnika izročili naši javnosti, da ga ista sodi in z njim obručuna. Mi nimamo ničesar proti salunerjem, dokler isti ostajajo v svojih mejah, a če se kdo tako spozabi, da odvrača ljudi od društvenih prirediteljev, tedaj je pa naša dolžnost da branimo koristi naših duštev.

Z dviganjem proge Chicago, Milwaukee & St. Paul železnice prično meseca maja, tako poroča distriktni zemljemerež. Stroški za to delo so preračunjeni skoro na dva miliona dolarjev. Mesto Milwaukee bo moralo prispevati v ta namen deset tisoč dolarjev. Z deli bodo pričeli pri Kinnikinnie Ave. Ceste, ki pridejo pri dviganju v poštev so: Greenfield, Scott, Washinton, Madison, Walker, Mineral, National, Florida, S. Water, Clinton, Reed, Oregon, Lake, in se nekatere druge. Ako se upošteva velik promet, zlasti na Clinton in Reed st., potem se lahko reče, da je bil že skrajni čas!

Anglija noče plačati za pošto potopljenega Titanica-a. Angleški poštini urad se je odločil, da ne plača odškodnine za registrirano pošto, ki se je pogreznila z nesrečnim parnikom. Po poštinih določilih bi morala angleška pošta plačati deset dolarjev odškodnine za vsako registrirano pismo, ki se zgubi vsled memarnosti prevozne družbe. Skupno bi ta odškodnina znašala okrog štiri milione dolarjev. Angleški poštini urad je zavzel stališče, da se nesreča Titanica-a ni dala preprediti in da zaradi tega ne plača odškodnine.

Tri tone opeke je poslala po pošti neki izdelovalec opeke v Gary, Ind., kot vzorec takoj, ko je paketna pošta stopila v funkcijo.

Termometer ali toplomer kot merilo gorske višine je najnovejša uporaba tega instrumenta, ki mora biti za ta posel nad vse natančno i zdelan. Toplomeri te vrste se imenujejo hipsometri ali termobarometri. Da je mogoče določiti gorsko višino z termometrom, je treba najprej določiti pri kateri stopinji toplote voda zavre pri različni nadmorski višini. Čim večji je zračni pritisek na vodo, tem višje temperature je treba, da voda zavre. Tako vemo na primer, da voda na morski gladini zavre pri 212 stopinjah F. Pri 555 čevljih nad morsko gladino zavre voda že pri 211 stopinjah. Ako potenzavre kje voda pri 190 stopinjah, potem je to znamenje, da stoji dotični kraj 12,219 čevljev nad morsko gladino.

Kinematograf na Japonskem po številu skoro nič ne zaostajajo za Ameriko in ostalim kulturnim svetom. Celo v gorjanskih mestih se jih ne manjka. V mestu Yokohama je cela cesta samih kinematografov, izmed katerih vsak dela veliko reklamo za svoje slike z

raznimi čudnimi znamenji in v vseh mogočih barvah. Pred vhodom so postavljena stojala, kamor posetniki teh gledišč shranijo svoje getas (lesense opanke). Japonci si namreč v slučajih ko se mi odkrivamo, sezujejo svoje čevlje.

Reklama za automobile v zraku je najnovejša iznajdba na polju ameriške reklame. V Poise, Idaho, so namreč z raznimi graniki in škripci dvignili velik avtomobil s tremi osebami vred visoko nad novi kapitol (državna palača).

Uredništvo in upravništvo. Bodočnosti je v posloplju German-American Banke, na Reed st. in National Ave., v prvem nadstropju, soba št. 6. Odprto imamo do polu devetih zvečer. Tu se opravljajo vsi posli, tičoči se lista.

Nad sto slovenskih družin

se je že naselilo na farmah na Willardu, v državi Wisconsin. Zakaj bi se tudi Vi ne naselili med njimi. Vaši sesedje bodejo Vaši rojaki. Tu je še obilo zemlje na prodaj zraven Slovencev po nizki ceni, katera se lahko placuje na mesečne obroke. Pišite po informacije na

Adria Colonization Co.

322 Reed St., Room 6
MILWAUKEE, WIS.

Ig. Kušljan, upravnik.

Povodenj v Ohio. Prizor iz London, O. J. H. Petterson, predsednik odbora za pomoč ponesrečenih. Tovarna kjer so našle stotine ljudi zavetje.

J. H. PATTERSON

COPYRIGHT 1913 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

NATIONAL CASH REGISTER CO'S PLANT WHERE REFUGEES FOUND SAFETY

Zakonske želje Antona Muhića.

(Za zakonske može in žene spisal Blaž Pohlin.)

„Veš, Julka, povem ti, kar sem ti povedal že tolikrat: punce ne maram in je nočem. Fanta hočem imeti! Te sramotne ne bom prenašal več in če bi bila spet punca, si zapomni, da je najina zakonska zveza, če tudi sloni na cerkveni podlagi, v nedvomoljivi nevarnosti, da se razdre.“

Te resne in odločilne ter trpke besede je govoril z žalostjo v srcu in jezo v očeh Anton Muhić, državni uradnik, s temeljno plačo letnih dvatisočosemsto kron, dve-ma triletnicama po dvesto kron ter oče že peterih deklic. Zdaj je pričakoval po božji volji šesto nasledstvo, in ker je, kot je zlobno trdil njegov stanovski tovariš Trpotec, že večina patron izstrelil, je bil res opravičeno v nemali zadregi in skrbi, kaj bo, če ga ne bo moškega naslednika, ki bi slavno ime slavnih Muhićev ohranil še nadalje v svetovni zgodovini, na katero so doslej vsi Muhići tako odločujoče vplivali...

Julka je bila sličnih moževih besedi že vajena. Zato jo omenjene besede niso kar nič vznemirile. Rekla je mirno in hladnokrvno: „Kar bo, bo, če bo punca, ne bo fant, in če bo fant, ne bo punca. Kakršno delo, tako plačilo. Kar in kakor si sejal, te in tako boš žel.“

Muhića je tak odgovor ujezil.

„Zdi se mi“, dejal je, „da našaš zavijaš dejstva, ki ostanejo na vse večne čase ista in jih ne spremeni noben človek in sploh nobena životinja. In to je grdo od tebe, ki me poznaš kot skozinskoz solidnega človeka v vsem mojem delovanju. Le ti si kriva, če je pri nas prihajal na svet samo babji spol. Neki zakonski par je imel deset fantov in nobene punce, in kaj je rekel dotični župnik ženi? „Vide se mi, da niste nikoli hrepeneli po možu!“ Ona mu je potrdila to. Že iz tega moraš sprevi-deti ves dejanski položaj. Pa že pamet sama ti mora razodeti, da imam jaz prav. Poglej sosedo Pogorelea! Tako je zanikarsen in suh, da bi ga lahko na kolena prelomil, pa glej, same fante ima! Pa bi bil potem jaz, ki sem korenjak od nog do glave, za katerim se zdaj gledajo ženske oči z nekim posebnim dopadanjem in zanimanjem, da bi bil potem jaz vzrok najinega ženskega naraščaja? Nikdar in nikoli! O tem sem prepričan kot o gotovosti tvoje smrti. Zato pa, kakor sem rekel: če bo punca, proti najinemu zakonu nevarnost razdr-tja.“

Rekši je Anton Muhić vzel klobuk in odšel trdih korakov, menec, da je žena o istinitosti njegovih besedi in njih smisla ravno tako trdno prepričana kot on. Še celo na običajno zadnjo besedo ženo ni hotel čakati.

Ti in taki prizori so se pri Muhićevih ponavljali dan za dnem. Muhić je bil včasih naravnost nez-nosen in neslan v svojem modrovanju in ženo trpinčil s svojimi grožnjami. In ko je prišel nekoč domov vinjen, bil je siten kot komarji poletne večere ter „doka-zoval“ svoje trditve s takimi do-kazi, da bi se bila žena skoraj razjokala nad njim.

Da je Muhić s tako vneto zago-varjal svoje nazore, ni bilo nič čudno. V uradu, kjer je služboval, so bili zbrani sami strpeni gadje,

ki so ubogega Muhića venomer hujskali proti ženi, češ, da je edino ta vzrok, da on (Muhić) ne do-seže svojega uspeha, to je, da ne dobi nobenega fanta, ki mu sicer gre po volji in zmožnostih. Zlasti preje omenjeni Trpotec je bil izreden nepridiprav, ki je v Muhićevem zakonu napravil več jeze in prepira nego vsi ostali Muhiće-vi tovariši.

Julkim usodepolni dan se je bližal vedno bolj, Muhić je pa po-stajal od dne do dne bolj mrzlično nervozen. Ženi se je zdelo, da mož boleha na nenavadni bolezn, ki je ne ozdravi vsako zdravilo, zato je sklenila, da se za vsak slučaj pos-luži nenavdnega sredstva, da ozdravi moža.

Usodepolni dan je prinesel kot doslej vedno, tako tudi zdaj, de-klico v Muhićev zakon.

Muhića takrat ni bilo doma. Že-na mu je poslala v pisarno sporo-čilo, da se mu je rodil naslednik, babici pa je zaupala moževe želje in grožnje ter ji naročila, naj skiva otročje delce pred njim.

Ko je Muhić zvedel, da mu je žena povila sina, bi bil skoraj do stropa poskočil s stola. „Fant!“ Domovina je rešena, čast je izven nevarnosti, rod ostane. Muhić je bil tako vesel, da se je ves tresel razburjenja in da ni bil več zmo-žen za delo. Od pulta do pulta je letal, vsakomur je v pretrganih stavkih pravil, da ga je srečala sreča in da se je na vse zadržje vendar izkazala pravica. Posebno Trpotcu je živo slikal svojo obla-godarjenost, kot bi bil zadel prvi dobiček v loterji za najmanj stotisoč kron.

„Zdaj pa tudi glej, da se ženi izkažeš hvaležnega za izredno darilo!“ dejal je Trpotec. „Ko si do-bival punce, si pravil, da si ji ku-poval le po pol litra vina na dan. Če si mož, kupiti ga ji moraš zdaj celo vedro skupaj. Pri zadnji pun-ci te ni bilo cel teden domov, am-pak si popival po vseh slaboglas-nih gostilnah in se zabaval z dvomljivimi ženskami — saj še veš, kako te je ena nasukala, da si napram javnosti komaj ohranil zakonsko svojo čast in zvestobo! Zdaj moraš biti doma vsak večer in ženo razvedrivati, ki trpi zara-di tebe in tvoje gospodstvaželjnos-ti. Novorojencu moraš kupiti tudi voziček, akoravno ga vseh pet deklic ni imelo. Sploh moraš vsepovsod ravnati tako, kot da spoznaš in daš spoznati, da si pre-pričan, da imaš v hiši zaklad in to v osebi žene in novorojenca. Ako se boš po mojih nasvetih ravnal, ti zatrdim, da se ne veselíš zadnjikrat nad rojstvom sina!“

Tako je govoril Trpotec in Muhić ga je verno poslušal. Ko je prijatelj končal, je dobil zatrdilo, da bo Muhić odslej posvečeval ta-ko vstrajno vse sile in moči svoji ženi in novorojencu, da bo vzor moža, kakršnega ni v devetih fa-rah naokrog.

Muhićev otrok, ki ga je imel oče za sina, v resnici je bila pa hči, ni imel sreče v življenju. Po očetovem navodilu in zahtevi so ga negovali, da je bil do skrajnos-ti omehkužen, zato je revše hira-lo. Okrog zdravnikov so ga no-sili, a vsak teh je zmajeval z gla-vo. Zapisovali so mu sicer zdra-vila, da so potolažili skrbne star-še, a vse je bilo zastoj, ker je bil otrok zapisan skorajšnji smrti; po preteku treh mesecev je res umrl.

Kto bi popisal silno žalost Muhićevo! Edini sin, pa mu umrje! Punca pa noče nobena, vsaka se drži kot klop življenja! Naš Muhić je britko jokal nad za enkrat

nenadomestljivo izgubo in se ni dal potolažiti.

Mrtvem otroku je izkazal vse časti. Poklical je lastnika domače-ga pogrebnega zavoda in mu ukazal prirediti lep pogreb, nakupil je pre-krasnih vencev, v slovenske dne-vnike je pa dal oglas, v katerem je vsem znancem, prijateljem in vsej slovenski javnosti naznanjal pre-tužno vest, da mu je kruta nebeška dekla v svoji nenasitnosti in brez-obzirnosti ugrabila edinega sina Ci-rila w nežni starosti treh mesecev.

Res je imel lep pogreb. Muhićev otrok. Kakor kak velik! Muhić je na pokopališču tako bridko zdihoval, da so mislili, da mu od žalosti srce poči in na noben način ga ni bilo mogoče spraviti domov.

Drugi dan po pogrebu je bil Muhić spet v uradu. Bil je ves potr in pobit. Tiho je opravljal svoje de-lo, ki mu kar ni hotelo izpod pe-resa. Vedno mu je zastajala roka, podpiral si je glavo in težko vzdihoval.

Trpotec je pristopil k njemu.

„Kaj ti je, Muhić?“ ga je vprašal.

Ta pa je zamahnil z roko, kot bi usta ne mogla povedati srčnih bo-lečin.

„Ali ti je hudo za sina?“ vprašal ga je prijatelj.

Muhiću to drežnanje vanj očividno ni bilo ljubo, zato je odvrnil sit-nemu tovarišu:

„Menda vendar!“

Oni je pa potegnil izza hrbita „Narod“, ga položil pred Muhića in mu pokazal pod rubriko „Umrli so v Ljubljani“ na besede, ki so bile rdeče obrobljene.

„Kaj čes?“ je dejal Muhić, ne da bi se ozrl na dotično besedilo.

„To le beri!“

Zdaj je Muhić pogledal list in bral:

„Cirila Muhić, uradnikova hči, tri mesece.“

Oči so se povečale bralcu in ne-kaj ga je streslo. . . .

„Kaj?“ vprašal je in še enkrat prebral teh šest besedi.

„To je uradni izkaz umrlih v našem mestu!“ pojasnil je Trpotec.

„To ni mogoče! vskliknil je Muhić, „to mora biti zmeta.“

„Ali si svojega otroka kedaj v tem oziru pogledal?“ vprašal je Trpotec.

„Nikoli!“ odvrnil je nesrečni oče in strašna misel mu je šinila v glavo.

„Če ti ni morda žena natvezila, da si dobil sina, v resnici je bila pa hči!“ menil je Trpotec in pritajen smeh mu je prevlekel obraz.

„Molči!“ zahropel je Muhić, „molči, kanalija!“

Skočil je k obekalniku in oble-neuradni suknič.

„Ako bi stari — Muhić je mislil predstojnika oddelka — kaj za me-ne vprašal, reci, da se takoj vr-nem“, dejal je Trpotcu in v trenorku izginil iz urada.

Prva pot ga je peljala v župni-šče.

„Ali je bil moj otrok krščen kot deček ali deklica?“ vprašal je hlastno, ko je navedel potrebne podatke. „Kot deklica!“ dobil je za odgo-vor.

Šel je na magistrat.

„Ali je bil moj otrok priglašen kot deček ali deklica?“ vprašal je navedevši potrebne podatke.

„Kot deklica!“ je bil odgovor.

Letel je domov kot furija. Žena je pripravljala za kosilo, ko je vstopil.

„V sobo pojdi!“ velel ji je kratko.

Ubogala ga je in šla pred njim. Ko sta bila v sobi, zaloputnil je Muhić vrata in dejal stopivši tik k ženi:

„Kaj smo pokopali včeraj?“

Ona se je zdrsnila vsa osupla in ga prestrašeno gledala. Nič ni odgo-vorila.

„Kaj smo pokopali včeraj, vprašam!“ zakričal je in sunil ženo, da je omahnila čez stol.

„Sirovina!“ vrgla mu je v obraz. „Sirovina sem seveda!“ vpil je, „ko sem se pa dal vleči za nos cele tri mesece, da je zadnji otrok fant, pa nisem bil sirovina! Hinavščina prokleta!“

Divje je gledal, sline so se mu cedile od ust. Zgrabil je otročji vo-ziček in ga s tako silo butnil ob zid, da se je razbil konec, ki je priletel „Kupil sem ga za fanta, ne za babo!“ rekel je, kot bi se opraviče-val, da je razbil voz.

„Boga zahvali če dobiš punco!“ dejala je ona, „še te nisi vreden! Za nič si ti, veš, da si ti, pa vedeti no-češ tega! Zdaj se boš pa tu znašal nad menoj, kot bi bila jaz kriva, če se ne spolnijo tvoje kaprice. Ko bi ti bila zadnjič povedala resnico, bi me požrl, saj si me že preje gri-zel mesece in mesece kot sestrada-dana zver svoj plen. Če se hočeš lo-čiti od mene, kar daj se, ne branim ti nič, samo pazi, da se ne boš ke-sal zato!“

Muhić je po teh besedah roban-til še nadalje, hotel iti spustit vino, ki ga je imela žena še vedno za po-boljšek zaradi „sina“, vendar se ja premislil in odšel z doma. Dva dni ga ni bilo domov, ko je pa tretji dan prišel proti jutru, „ko mežnar odzvonil je dan,“ bil je hudo bolan, tako bolan, da je moral ostati v po-stelji. Julka je imela usmiljenje z njim — katera žena ga pa nima z možem! — in to usmiljenje in ta bolezen sta poravnala ves zakonski spor. Pozabljeno pa je bilo docela vse, ko je čez leto Julka povila pra-vego sina, o katerem se je Muhić takoj na licu mesta na lastne oči prepričal, da je res sin. Temu je bil za botra Trpotec, ki je na botri-nji v vznesenih besedah slavil žila-vost Muhićevo, ki je zdaj pokazal, da vestno vrši svojo nalogo, ki si jo je bil pred letom zapisal na za-stavo svojih zakonskih dolžnosti, da namreč prej ne odneha, dokler ne dobi sina.

Nov delavski tempelj.

Strokovno organizirano delav-stvo v Racine je otvorilo svoj no-vi delavski tempelj, kjer se bodo shajale vse unije. Poslojpe je eno-nadstropno ter je stalo 40.000 dol-larjev. Zgradba v vsakem oziru odgovarja svojemu nameru.

Dvojna pravica.

Predsednik Wilson je pomilostil bačnoga goljufa W. W. Mont-gomery-a, ki pred nekaj leti pon-everil na Pittsburg National Ban-ki okrog milion dolarjev, vsled česar je banka falirala. Obsojen je bil na petnajst let ječe, a pre-sedel je komaj tri. Vedno se čuje, da predsednik pomilosti enega ali drugega milionskega goljufa, a da bi kedaj pomilostil kakega reveža, ki je bil morda prisiljen krasti, te-ga na ni čuti nikoli.

DRUŠTVAM. — Ako ima vaše društvo veselico, kegljanje ali ka-ko drugo prireditve, naj odborni-ki ne pozabijo tega naznaniti „Bo-dočnosti“, potom katere bo zvede-la vsa nasebina. Boljša reklama kakor vsaki naboljši plakati je list, ki hodi na dom vseh onih, ka-terim je reklama namenjena. Društva, poslužujte se v prvi vrsti lista za vse reklamne svrhe.

Najboljše slike

pri fotografiranju poročnih in drugih skupin

Izdeluje znani in izurjeni

FOTOGRAF

L. HAGENDORFF

173 Reed St., vogal Oregon St.

ki ima najboljši fotografiski atelje

Kadar rabite

premog, drva ali ekspres,

ali kadar se selite

obrnite se vselej na rojaka

FRANK BRULCA

427 Virginia St.

Telephone South 1478

Slovenci podpirajte svojega rojaka!

NAJBOLJŠE OBLEKE

izdeluje po meri

J. KRAINIC

317 Florida St., MILWAUKEE, WIS

Ter popravlja čisti pegla in barva stare

Najboljše delo in najnižje cene

Paizte na ta prostor

v prihodnji izdaji!

Kasper State Bank

CHICAGO, ILL.